

Κατά τα δύο κυρίως Ψυχοσάββατα του έτους (των Απόκρεω και της Πεντηκοστής) η Εκκλησία προσεύχεται για την ανάπαυση των ψυχών, όλων των αποβιωσάντων ανά τους αιώνες χριστιανών, με Λειτουργίες, μνημόσυνα, τρισάγια, αγαθοεργίες κ.λπ. Η Κυριακή του Τριωδίου μετά το Ψυχοσάββατο, που λέγεται της Απόκρεω, είναι αφιερωμένη στην Δευτέρα Παρουσία του Κυρίου και στην κρίση όλων των ανθρώπων από τον μεγάλο Κριτή. ΤΙ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ ΛΟΙΠΟΝ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ; Εκμηδενίζεται ο άνθρωπος; ΟΧΙ! Ο άνθρωπος, σύμφωνα με την Ορθόδοξη διδασκαλία, όταν πεθάνει, δεν παύει να υπάρχει, ΟΥΤΕ ΧΑΝΕΙ ΤΗ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ ΤΟΥ, αλλά αντίθετα, όταν η ψυχή του ανθρώπου αναχωρήσει από τον κόσμο αυτό, εισέρχεται στην λεγόμενη 'ΜΕΣΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ των ψυχών', όπου περιμένει, χωρίς το σώμα του ακόμη, την ΤΕΛΙΚΗ ΚΡΙΣΗ -η οποία θα πραγματοποιηθεί αμέσως μετά την Δευτέρα Παρουσία του Κυρίου- κατά την οποία ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΑΜΟΝΗΣ ΠΟΥ ΒΙΩΝΕΙ ΠΡΟΓΕΥΕΤΑΙ είτε την αναψυχή και τρυφή του παραδείσου είτε τις οδύνες της κολάσεως (εκεί πηγαίνουν οι αμετανόητοι, όσοι δεν θέλουν να αγαπήσουν, όσοι αρνήθηκαν Θεό και ανθρώπους). Οι δύο αυτές αντίθετες καταστάσεις θα είναι ΑΙΩΝΙΕΣ. Σημαντική βοήθεια για τις ψυχές, στο μεσοδιάστημα αυτό, παραμένουν όπως προείπαμε: Η Θεία Λειτουργία, τα μνημόσυνα και οι φιλανθρωπίες των συγγενών.

Για την ΑΘΑΝΑΣΙΑ των ψυχών, η Αγία Γραφή διδάσκει: «Τότε το σώμα πίσω θα γυρίσει στο χώμα, που από εκείνο πλάστηκε, και Η ΠΝΟΗ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΘΑ ΕΠΙΣΤΡΕΨΕΙ ΣΤΟ ΘΕΟ» (Εκκλ. 12,7). Ο προφήτης Ηλίας ανέστησε νεκρό παιδί και το παρέδωσε στη μητέρα του, προσευχόμενος στο Θεό ως εξής: «Κύριε, Θεέ μου, κάνε σε παρακαλώ ΝΑ ΕΠΙΣΤΡΕΨΕΙ Η ΨΥΧΗ του παιδιού αυτού μέσα του» (Γ' Βασιλ. 17,21). Ο Χριστός απευθυνόμενος στον δεξιό, ευγνώμονα ληστή, του υπόσχεται: «ΣΗΜΕΡΑ ΘΑ ΕΙΣΑΙ ΜΑΖΙ ΜΟΥ στον παράδεισο» (Λουκ. 23,43). Ο πρωτομάρτυρας Στέφανος, πεθαίνοντας από λιθοβολισμό, προσεύχεται λέγοντας: «ΚΥΡΙΕ ΙΗΣΟΥ, ΔΕΞΟΥ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΜΟΥ» (Πράξ. 7,59). Και άλλα πολλά.

Μεγαλύτερη όμως αλήθεια, δεν είναι για την Εκκλησία η αθανασία μόνο των ψυχών (που αναφέρεται και σε όλες τις θρησκείες), αλλά ιδίως Η ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΣΩΜΑΤΩΝ, που διδάσκεται και δια του Συμβόλου της χριστιανικής πίστεως: «Προσδοκώ ανάστασιν νεκρών και ζωήν του μέλλοντος αιώνος». Καθολική ανάσταση διδάσκει και ο προφήτης Δανιήλ: «ΘΑ ΑΝΑΣΤΗΘΟΥΝ, άλλοι για να ζήσουν αιώνια, κι άλλοι για να αντιμετωπίσουν αιώνια ντροπή και περιφρόνηση» (12,2). Στην Κ.Δ. διδάσκεται η ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΑΝΑΣΤΑΣΗ των νεκρών: «Θα αναστηθούν ΟΛΟΙ οι νεκροί, δίκαιοι και άδικοι» (Πράξ. 24,15), και μάλιστα «ΟΛΟΙ όσοι έχουν πεθάνει θα ακούσουν την φωνή του» (Ιω. 5,28). Στην Αποκάλυψη: «Και είδα τους νεκρούς, μεγάλους και μικρούς, να στέκονται μπροστά στο θρόνο, και ανοίχτηκαν βιβλία» (20,12). Και ο απόστολος Παύλος διευκρινίζει: «θα σαλπίζει η σάλπιγγα και ΟΙ ΝΕΚΡΟΙ ΘΑ ΑΝΑΣΤΗΘΟΥΝ χωρίς να υπόκεινται πλέον σε φθορά και εμείς θα μεταβληθούμε...» (Κορ. Α', 15, 51-52). Στην Καινή Διαθήκη καταγράφονται συγκεκριμένα: (α) τρεις αναστάσεις που έκανε ο Ιησούς: του [Λαζάρου](#), της κόρης του [Ιακώβου](#) και του μοναχογιού μιας χήρας στην Ναΐν, με τις οποίες δείχνει την τελική ανάσταση των νεκρών που θα πραγματοποιηθούν δια της δικής Του Αναστάσεως, αλλά και (β) διάφορες νεκραναστάσεις που πραγματοποίησαν οι Απόστολοι με τη δύναμη της θείας Χάριτος.

Μετά την ανάσταση των νεκρών και την Δευτέρα Παρουσία του Θεανθρώπου θα πραγματοποιηθεί η ΤΕΛΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ Η ΑΙΩΝΙΑ ΖΩΗ ΕΝ ΚΥΡΙΩ Ή Η ΚΟΛΑΣΤΙΚΗ ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗ ΑΠ' ΑΥΤΟΝ. Η μέλλουσα κρίση των εθνών διασώζεται στο κατά Ματθαίον ευαγγέλιο, 25ο κεφάλαιο, και ακούγεται ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΑΠΟΚΡΕΩ. Τότε οι δίκαιοι θα λάμπουν σαν τον ήλιο και οι άδικοι θα τιμωρηθούν. Ο ΧΡΟΝΟΣ της ελεύσεως του αδέκαστου Κριτή είναι ΑΓΝΩΣΤΟΣ και θα είναι ΑΙΦΝΙΔΙΟΣ. Γι' αυτό και πρέπει να είναι κανείς προετοιμασμένος, χωρίς να αναβάλει την υγιή ευσέβεια και τα καλά έργα. Όλοι οι άνθρωποι ΘΑ ΚΡΙΘΟΥΝ ΠΑΝΩ ΣΤΗΝ ΑΓΑΠΗ, που έδειξαν ή όχι κατά τη διάρκεια της ζωής τους. Το σημαντικό της παραβολής είναι επίσης πως η τελική κρίση των ανθρώπων ΘΑ ΓΙΝΕΙ ΜΕ ΤΟ ΣΩΜΑ ΤΟΥΣ, αφού άλλωστε η αιώνια ζωή θα είναι ΨΥΧΟΣΩΜΑΤΙΚΗ και όχι μόνο ψυχική. Η τελική ανάσταση δηλαδή θα πραγματοποιηθεί ΜΕ ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ και πάλι σώματα, που θα είναι όμως πνευματικά, και δεν θα υπόκεινται πλέον στην βιολογική φθορά (πόνος, ασθένεια, θάνατος).

Τέλος, όπως και η θαυμάσια παραβολή της Αιωνίου Κρίσεως φανερώνει, χριστιανός σημαίνει να βλέπεις στο πρόσωπο του άλλου τον ίδιο τον Χριστό. Όποιος μένει στα λόγια μόνο, δεν αγαπά αληθινά. Άλλωστε, ο ευαγγελιστής Ιωάννης επισημαίνει ότι όποιος δεν αγαπά έμπρακτα τον συνάνθρωπό του (τον οποίον άλλωστε βλέπει) δεν μπορεί να ισχυρίζεται ότι αγαπά τον Θεό (τον οποίον εξάλλου σωματικώς δεν βλέπει) (Α' Ιω. 4,20).